

# ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

## Creative Leadership of Administrator Affecting Teacher Participation in Institute under Jurisdiction of Nakhon Pathom Provincial Vocational Education Office

สุนทรี ตันติอำไพ<sup>1\*</sup>, อรพรรณ ตูจิ้นดา<sup>2</sup> และดวงใจ ชนะสิทธิ์<sup>3</sup>

Suntaree Tantiampai<sup>1\*</sup>, Oraphan Toujinda<sup>2</sup> and Duangjai Chanasid<sup>3</sup>

<sup>1,2,3</sup> สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม นครปฐม 73000

<sup>1,2,3</sup> Education Administration, Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University,  
Nakhon Pathom 73000

Received : November 24, 2025 Revised : December 24, 2025 Accepted : December 26, 2025

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา และ 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และครู จำนวน 193 คน รวมจำนวน 214 คน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษานครปฐม ปีการศึกษา 2566 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามลักษณะของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.27$ ) ประกอบด้วย การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ( $\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.31$ ) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ( $\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.34$ ) การทำงานเป็นทีม ( $\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.36$ ) วิสัยทัศน์ ( $\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.34$ ) และความคิดสร้างสรรค์ ( $\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.34$ ) ตามลำดับ 2) ระดับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.28$ ) ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ( $\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.33$ ) การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ( $\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.34$ )

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ( $\bar{X} = 4.31, S.D. = 4.31$ ) การมีส่วนร่วมในการวางแผน ( $\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.35$ ) และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ( $\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.36$ ) ตามลำดับ 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ( $X_4$ ) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ( $X_2$ ) ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ( $X_3$ ) ด้านวิสัยทัศน์ ( $X_1$ ) และด้านการทำงานเป็นทีม ( $X_5$ ) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 69.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

**คำสำคัญ :** ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, การมีส่วนร่วม, อาชีวศึกษา

### Abstract

This research aimed to study: 1) the level of creative leadership of educational institution administrators, 2) the level of teacher participation in educational institutions, and 3) the impact of creative leadership of school administrators on teacher participation in educational institutions. The research sample consisted of 21 school administrators and 193 teachers, totaling 214, from the educational institutions under the jurisdiction of Nakhon Pathom Vocational Education Office. During the 2023 academic year. The sample was selected using proportional stratified random sampling, based on school characteristics. The research instrument was a questionnaire

\*สุนทรี ตันติอำไพ

E-mail : alohayok@gmail.com

developed by the researcher. Statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The research results were as follows:

1. Overall, the level of creative leadership of the administrators was at a high level ( $\bar{X} = 4.31$ , S.D. = 0.27). When analyzed by specific aspects, each aspect was at a high level. The aspects included consideration of individuality ( $\bar{X} = 4.33$ , S.D. = 0.31), flexibility and adaptability ( $\bar{X} = 4.32$ , S.D. = 0.34), teamwork ( $\bar{X} = 4.32$ , S.D. = 0.36), vision ( $\bar{X} = 4.30$ , S.D. = 0.34), and creativity ( $\bar{X} = 4.30$ , S.D. = 0.34), respectively.
2. Overall, the level of teacher participation in educational institutions was at a high level ( $\bar{X} = 4.31$ , S.D. = 0.28). When analyzed by specific aspects, each aspect was at a high level. The aspects included participation in operations ( $\bar{X} = 4.32$ , S.D. = 0.33), participation in monitoring and evaluation ( $\bar{X} = 4.32$ , S.D. = 0.34), participation in receiving benefits ( $\bar{X} = 4.31$ , S.D. = 0.38), participation in planning ( $\bar{X} = 4.30$ , S.D. = 0.35), and participation in decision making ( $\bar{X} = 4.30$ , S.D. = 0.36), respectively.
3. The creative leadership of administrators in the aspects of consideration of individuality ( $X_4$ ), creativity ( $X_2$ ), flexibility and adaptability ( $X_3$ ), vision ( $X_1$ ), and teamwork ( $X_5$ ) significantly affected teacher participation in educational institutions. These aspects collectively predicted teacher participation in educational institutions at a percentage of 69.00 with a statistical significance level of 0.01.

**Keywords :** Creative Leadership, Participation, Vocational Education

### 1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 และการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่งผลให้ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศมุ่งเน้นความมั่นคงและการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ มีวินัย และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม การศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาความรู้และศักยภาพมนุษย์ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาที่มีบทบาท

สำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชาติ ความสำเร็จของสถานศึกษาอาชีวศึกษานั้น มิได้ขึ้นอยู่กับนโยบายจากส่วนกลางเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน การที่ครูจะเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแข็งขันนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นตัวแปรสำคัญ (critical success factor) ที่ช่วยสร้างแรงจูงใจและบรรยากาศในการทำงาน ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้วิธีการบริหารแบบเดิมมักไม่ได้ผลอีกต่อไป จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนา “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์” (creative leadership) ซึ่งเป็นความสามารถในการนำผู้อื่นด้วยวิธีการใหม่ ๆ และการประสานงานให้เกิดการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นในการปรับตัว และที่สำคัญคือต้องคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลของครูแต่ละท่าน เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมตัดสินใจ ซึ่งจะส่งผลทางจิตวิทยาทำให้ครูเกิดความภาคภูมิใจและปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ หากผู้บริหารขาดภาวะผู้นำในลักษณะนี้ จะนำไปสู่ปัญหาการขาดความร่วมมือในสถานศึกษา ส่งผลให้คุณภาพการบริหารและผลลัพธ์ทางการศึกษาลดลง

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (creative leadership) เป็นความสามารถในการนำผู้อื่นด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่อย่างสร้างสรรค์ ความสามารถในการประสานงานกับคนอื่น ๆ ให้สามารถทำงานร่วมกันได้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำที่มีพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือให้ความร่วมมือในการดำเนินการด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงที่สุด สำนักงานราชบัณฑิตยสภาได้ให้ความหมาย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (creative leadership) หมายถึง คุณลักษณะของผู้นำที่มีความรู้ มีเชี่ยวชาญสูง มีบุคลิกภาพ และมีพฤติกรรมทางสังคม มีความสามารถส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีความคิดสร้างสรรค์ ใช้ความคิดใหม่ในการแก้ปัญหา สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ที่จะส่งผลให้องค์กรเกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะต้องเป็นผู้รอบรู้มีไหวพริบ และต้องมีข้อมูลในประเด็นที่มีปัญหา มีความคล่องแคล่ว และมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี เป็นผู้ที่สามารถรับมือกับการขัดแย้งและความวุ่นวายได้เป็นอย่างดี ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต้องยึดถือความถูกต้อง มีพลังที่ฟันฝ่าอุปสรรคปัจจัยที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้นำมีคุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิง

สร้างสรรค์ประกอบด้วย การสร้างทีมงาน การฟัง การตัดสินใจ อย่างมีอิสระสามารถสนับสนุนให้บุคคลมีความคิดสร้างสรรค์ โดยการสนับสนุนให้บุคคลมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ดำเนินการต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการและความจำเป็น ขององค์กร เปิดโอกาสให้บุคคลมีเวลาในการคิดแก้ปัญหา ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลหาวิธีการใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชาญชัย ศรีภิญโญ, 2563) ได้กล่าวว่า การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะส่งผล ให้มีทัศนคติที่ดี มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เปิดรับประสบการณ์ และความคิดเห็นใหม่ ๆ มีอิสระในการคิดพินิจและตัดสินใจ กล้าเผชิญความเสี่ยง มีความสามารถในการใช้จินตนาการ ช่วยให้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เกิดได้ง่ายขึ้นและต้องมีความยืดหยุ่นปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ยึดติดกับกรอบความคิดหรือกฎเกณฑ์เดิม ด้วยวิธีการหรือแนวคิด ใหม่ ๆ ในทางปฏิบัติการมีส่วนร่วม (participation) ก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรเพราะมีผลในทาง จิตวิทยา นั่นคือผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมจะเกิดความภาคภูมิใจ ที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร และทำให้เกิดการทำงานที่มี ประสิทธิภาพมีความกระตือรือร้นในการสร้างสรรค์งาน และปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจ ในการทำงานเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของงาน การมีส่วนร่วมจะช่วยจูงใจให้บุคลากรเต็มใจที่จะ ทำงานเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน เกิดการช่วยเหลือ ร่วมมือ ร่วมแรงในการทำงานอย่างมีคุณภาพแสดงให้เห็น ถึงการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของบุคลากรและผู้นำ ร่วมกัน ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมต้องมีผู้นำที่ดีจะ นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อัศวรินทร์ แก่นจันทร์, 2562) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมมี หลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับว่าการมีส่วนร่วมในครั้งนั้น ๆ เป็นการมีส่วนร่วมในเรื่องอะไร ใครควรเข้ามามีส่วนร่วม และมีส่วนร่วมอย่างไร การมีส่วนร่วมไม่มีรูปแบบตายตัว เช่น การร่วมประชุม การบริจาคเงินหรือวัตถุ การช่วยเหลือ ด้านการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วน ร่วมในการดำเนินงาน มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ของสถานศึกษา ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาให้ประสบ ความสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย นอกจากผู้บริหารที่มีบทบาท สำคัญต่อสถานศึกษาแล้ว การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ครูก็ถือเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณัฐพล ทองมูล, 2565) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัย ผู้นำที่ก้าวหน้าทันสมัย สร้างสรรค์ตามทันกับการเปลี่ยนแปลง ของโลกและสังคมพร้อมทั้งผลักดันให้คนอื่น ๆ ในสังคม

ร่วมมือและทำไปพร้อมกันได้ ภาวะผู้นำนั้นมีสำคัญอย่างยิ่ง ต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการดำเนินงานตามเป้าหมาย ของกลุ่มคน หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ซึ่งส่งผลโดยตรง ต่อความร่วมมือในการปฏิบัติงานของบุคลากร

ทั้งนี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงสำคัญอย่างยิ่ง ในการ ตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม ตลอดเวลา แต่ปัญหาที่ผู้บริหารสถานศึกษามักจะพบบ่อยเสมอ คือบุคลากรในสถานศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ทำให้สถานศึกษาไม่สามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ เนื่องจากผู้บริหารไม่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งถือเป็น พฤติกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมใน การปฏิบัติงานของสถานศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จึงมีความสำคัญกับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมของครู และมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน สะท้อนให้เห็นคุณภาพในการบริหาร สถานศึกษา รวมไปถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลใน การปฏิบัติงาน

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม เพื่อนำผลการวิจัย ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารและปรับเปลี่ยน กระบวนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย สามารถ พัฒนาองค์กรได้อย่างมีคุณภาพในสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลง อยู่ตลอดเวลา

## 2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

2.2 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

2.3 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม

## 3. สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้ ภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการทำงานเป็นทีม อย่างน้อย 1 องค์ประกอบ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมี ส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม

#### 4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวแปรจากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน เพื่อนำมาเป็นตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย โดยสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ได้ 5 ด้าน และสังเคราะห์องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ได้ 5 ด้าน



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

#### 5. วิธีการดำเนินการวิจัย

##### 5.1 กำหนดประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

5.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 468 คน

5.1.2 ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นได้ตัวอย่าง จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 21 คน และครู จำนวน 193 คน จำนวน 214 คน กระจายตามลักษณะของสถานศึกษา และตำแหน่ง

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและตัวอย่าง

สถานศึกษา	ประชากร		ตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
สถานศึกษารัฐบาล	25	339	11	155
สถานศึกษาเอกชน	21	83	10	38
รวม	46	422	21	193
	468		214	

หมายเหตุ ข้อมูล ณ วันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2567

##### 5.2 การพัฒนาเครื่องมือในงานวิจัย มีดังนี้

5.2.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารและการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา กำหนดรูปแบบและโครงสร้างของแบบสอบถาม

5.2.2 กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้ครอบคลุมนิยามตัวแปร นำมาจัดทำเป็นข้อกระทงคำถามสำหรับการวิจัย โดยผ่านคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

5.2.3 นำข้อกระทงคำถามที่สร้างขึ้นไปขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถาม เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 - 1.00 ได้ข้อคำถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร จำนวน 35 ข้อ และการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา จำนวน 35 ข้อ

5.2.4 แก้ไขตามข้อกระทงคำถามแล้วจัดทำแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพโดยทั่วไป มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice) เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และประเภทสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 3 สอบถามระดับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ แปลความดังนี้

คะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

5.2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) กับผู้บริหารและครูวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ที่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คน รับแบบสอบถามกลับคืนมาตรวจสอบคุณภาพความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$ -coefficient) แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.704 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.847

5.2.6 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับตัวอย่าง

##### 5.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

5.3.1 ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

5.3.2 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ จำนวน 214 ฉบับ ไปยังสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารและครูตอบคำถามในแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามกลับจำนวน 214 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

#### 5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.4.1 การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยวิธีการแจกแจงค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.4.2 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารและการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาใช้การหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) และแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 ถึง 5.00 หมายถึง อยู่ระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 ถึง 4.50 หมายถึง อยู่ระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 ถึง 3.50 หมายถึง อยู่ระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 ถึง 2.50 หมายถึง อยู่ระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.50 หมายถึง อยู่ระดับน้อยที่สุด

### 6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

(n = 214)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. วิสัยทัศน์	4.30	0.34	มาก	4
2. ความคิดสร้างสรรค์	4.30	0.34	มาก	4
3. ความยืดหยุ่นและการปรับตัว	4.32	0.34	มาก	2
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.33	0.31	มาก	1
5. การทำงานเป็นทีม	4.32	0.36	มาก	3
รวม	4.31	0.27	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.31, S.D. = 0.27) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

( $\bar{X}$  = 4.33, S.D. = 0.31) รองลงมา คือ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ( $\bar{X}$  = 4.32, S.D. = 0.34) โดยวิสัยทัศน์และความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในลำดับสุดท้าย ( $\bar{X}$  = 4.30, S.D. = 0.34)

6.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา

(n = 214)

การมีส่วนร่วมของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	4.30	0.35	มาก	4
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.30	0.36	มาก	5
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.32	0.33	มาก	1
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและประเมินผล	4.32	0.34	มาก	2
5. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.31	0.38	มาก	3
รวม	4.31	0.28	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.31, S.D. = 0.28) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.32, S.D. = 0.33) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ( $\bar{X}$  = 4.32, S.D. = 0.34) และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในลำดับสุดท้าย ( $\bar{X}$  = 4.30, S.D. = 0.36)

6.3 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม ดังแสดงในตารางที่ 4-5

**ตารางที่ 4** ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง	วิสัยทัศน์ (X <sub>1</sub> )	ความคิดสร้างสรรค์ (X <sub>2</sub> )	ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (X <sub>3</sub> )	การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X <sub>4</sub> )	การทำงานเป็นทีม (X <sub>5</sub> )	การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา (Y <sub>tot</sub> )
วิสัยทัศน์ (X <sub>1</sub> )	1					
ความคิดสร้างสรรค์ (X <sub>2</sub> )	0.59**	1				
ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (X <sub>3</sub> )	0.46**	0.50**	1			
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X <sub>4</sub> )	0.61**	0.57**	0.48**	1		
การทำงานเป็นทีม (X <sub>5</sub> )	0.46**	0.54**	0.50**	0.52**	1	
การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา (Y <sub>tot</sub> )	0.66**	0.68**	0.59**	0.71**	0.61**	1

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางถึงระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.46 - 0.61 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา (Y<sub>tot</sub>) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.59 - 0.71

**ตารางที่ 5** ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	5	11.03	2.21	92.68	0.00
Residual	208	4.95	0.02		
Total	213	15.98			

  

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	B	Beta	SE <sub>b</sub>	t	Sig.
ค่าคงที่					
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X <sub>4</sub> )	0.63		0.17	3.67**	0.00
ความคิดสร้างสรรค์ (X <sub>2</sub> )	0.27	0.30	0.05	5.60**	0.00
ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (X <sub>3</sub> )	0.18	0.23	0.04	4.28**	0.00
วิสัยทัศน์ (X <sub>1</sub> )	0.13	0.16	0.04	3.34**	0.00
การทำงานเป็นทีม (X <sub>5</sub> )	0.15	0.19	0.04	3.63**	0.00
การทำงานเป็นทีม (X <sub>5</sub> )	0.12	0.16	0.04	3.20**	0.00

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

R = 0.831 R<sup>2</sup> = 0.690 SEE. = 0.154

จากตารางที่ 5 พบว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X<sub>4</sub>) ความคิดสร้างสรรค์ (X<sub>2</sub>) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (X<sub>3</sub>) วิสัยทัศน์ (X<sub>1</sub>) และการทำงานเป็นทีม (X<sub>5</sub>) เป็นตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการถดถอย และสามารถอธิบายความผันแปรของการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R<sup>2</sup>) เท่ากับ 0.690 ซึ่งแสดงว่าการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น และการปรับตัว วิสัยทัศน์ และการทำงานเป็นทีม ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา และสามารถทำนายการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา โดยรวมกันทำนายได้ร้อยละ 69.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

$$Y_{tot} = 0.63 + 0.27(X_4) + 0.18(X_2) + 0.13(X_3) + 0.15(X_1) + 0.12(X_5)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z_{tot} = 0.30(Z_4) + 0.23(Z_2) + 0.16(Z_3) + 0.19(Z_1) + 0.16(Z_5)$$

## 7. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

7.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การทำงานเป็นทีม วิสัยทัศน์ และความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ

7.2 การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการวางแผน และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตามลำดับ

7.3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม เรียงตามลำดับการพยากรณ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจก

บุคคล ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ทัศนคติ และการทำงานเป็นทีม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนายเท่ากับ 0.690 งานวิจัยนี้พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งได้แก่ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การทำงานเป็นทีม ทัศนคติ และความคิดสร้างสรรค์ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม และสามารถทำนายในภาพรวมได้ร้อยละ 69.00

## 8. อภิปรายผลการวิจัย

8.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม และรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารมอบหมายงานอย่างทั่วถึงโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ผู้บริหารสนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ และผู้บริหารเคารพในสิทธิส่วนบุคคลและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมและยุติธรรม เป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติ 3 ลำดับแรก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารจะคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยมีการแนะนำและการมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจและความสามารถของบุคลากร สนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการทำงาน เพื่อเป็นการจูงใจให้บุคลากรเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน มีวิธีการหรือแนวทางใหม่ ๆ สามารถกระตุ้นให้บุคลากรกำหนดเป้าหมายหรือทิศทางในการทำงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ (อนุสรณ์ สุทธิหลวง, 2664) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารสถานศึกษารับถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล พัฒนาศักยภาพของผู้ตามให้สูงขึ้น สนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ มอบหมายงานที่ท้าทาย สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ช่วยเหลือ ชี้แนะ สนับสนุนผู้ร่วมงานอย่างเท่าเทียมกัน มีการติดต่อสื่อสารสองทางเป็นรายบุคคล และยังได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุทธิพันธ์ วงศ์มุสิก, 2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารดูแล เอาใจใส่บุคลากร ทำให้บุคลากรรู้สึกมีคุณค่าและความสำคัญ ผู้บริหารจะส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรโดยการให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ

สำหรับด้านความคิดสร้างสรรค์ ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดโดยเฉพาะในประเด็นที่ว่าผู้บริหาร นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารส่งเสริม/สนับสนุน ให้บุคลากรได้คิด เสนอความคิดใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติ 2 ลำดับสุดท้าย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรส่วนมากจะไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงในด้านการปฏิบัติงานโดยการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่เพราะจะทำให้เกิดความยุ่งยาก และซับซ้อนมากยิ่งขึ้นเมื่อต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบ วิธีการดำเนินงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมไปถึงงานเอกสารอีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ (ณัฐ ชาญงาน, 2565) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 2 ที่ให้แนวคิดไว้ว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ คือ การเป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลาโดยการแสวงหาความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ พร้อมทั้งปฏิบัติงานด้วยการคิดหลายมิติ คิดบวก มีวิสัยทัศน์ เชิงนวัตกรรม เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็น มีความสามารถในการชักนำและกระตุ้นให้บุคลากรในหน่วยงานให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน หรือ การคิดนอกกรอบในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (มานะศักดิ์ สมบูรณ์, 2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัด เทศบาลนครศรีธรรมราช ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารคือความสามารถของผู้บริหารในการสร้าง มโนภาพที่เด่นชัดไว้ในจิตใจ มีเหตุผล มีการแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จินตนาการ สร้างและนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหาร กระตุ้นครูและบุคลากรให้เกิดความกล้าที่จะริเริ่มสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ โดยการระดมพลังสมองหรือวิธีการอื่นอยู่เสมอ

8.2 การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รองลงมา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการติดตาม

ตรวจสอบและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการวางแผน และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตามลำดับ อนึ่ง ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนั้น ประเด็นที่เกี่ยวกับครูรวมแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ครูร่วมควบคุมการปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา และครูร่วมปรับปรุงกระบวนการทำงาน ซึ่งเป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติ 3 ลำดับแรก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการที่เมื่อบุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ควบคุม หรือตรวจสอบการดำเนินงาน รวมไปถึงการปรับปรุงกระบวนการทำงานและแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้น จะส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ ทุกฝ่ายจะได้ประโยชน์ร่วมกัน และเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ผลการวิจัยในครั้งนี้ จึงสอดคล้องกับแนวคิดของ (ราม เรือนทองดี, 2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก คือ การได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การสนับสนุนในด้านทรัพยากร งบประมาณ แรงงาน บุคลากร สถานที่ในการดำเนินงาน โครงการ งานกิจกรรมของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การแสดงความคิดเห็น การลงมือปฏิบัติ การประสานงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อัศวรินทร์ แก่นจันทร์, 2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน คือ การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหารจัดการ การประสานความร่วมมือ การทำกิจกรรมต่าง ๆ และการปรับปรุงแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้น

สำหรับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดโดยเฉพาะในประเด็นที่ว่า ครูร่วมตัดสินใจเลือกแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา และครูร่วมตัดสินใจกำหนดการใช้ทรัพยากร แหล่งของทรัพยากร ซึ่งเป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติ 2 ลำดับสุดท้าย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากไม่ว่าจะเป็นการวางแผนดำเนินงาน เป้าหมายการดำเนินงาน วิธีการปฏิบัติ การใช้ทรัพยากรไปจนถึงการดำเนินงานเสร็จสิ้น อำนาจในการตัดสินใจสูงสุดก็ยังเป็นอำนาจของผู้บริหาร โดยถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบและหลักการปฏิบัติราชการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (สิทธิชัย อุตทาสา, 2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

คือ การมีส่วนร่วมในการนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนาองค์กร มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นชอบหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้รวมทั้งมีส่วนร่วมในการกำหนดใช้ทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในการพัฒนาองค์กร สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (กนกรัตน์ ทำจะดี, 2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การเปิดโอกาสให้ครูได้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยประสานงาน และเข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา เพื่อจะได้เข้าใจนโยบายของสถานศึกษาให้มากขึ้น

8.3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านวิสัยทัศน์ และด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยร่วมกันทำนายในภาพรวมได้ร้อยละ 69.00 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย จึงกล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษานั้น หากผู้บริหารมอบหมายงานอย่างทั่วถึงโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล สนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ เคารพในสิทธิส่วนบุคคล คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมและยุติธรรม รวมทั้งเปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข กฎระเบียบ และวิธีการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กร สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรคิดหาวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนางาน มีบทบาทในการปฏิบัติงานทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (อนุสรณ์ สุททหลวง, 2664) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโดยภาพรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และทำนาย ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 64.80 และ สอดคล้องกับ (สุทธินันท์ วงศ์มุสิก, 2565) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ผลการวิจัย พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมที่แสดงออก ถึงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคือ ผู้บริหารสามารถกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาบุคลากร ให้มีแบบแผนการประพฤติปฏิบัติไปในทิศทางที่ต้องการ ยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผล ส่งเสริมสนับสนุนครู ให้เกิดการพัฒนาตนเอง มีบุคลิกภาพที่ดี สามารถปรับตัว ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และสามารถคิดแก้ปัญหา ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการ ปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ (นภัสนันท์ จิตรภักดี, 2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการจัดการความรู้ใน สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัย พบว่าการมีส่วนร่วมของครูขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละ สถานการณ์ กระบวนการมีส่วนร่วมประกอบด้วยการมีส่วนร่วม ในการคิดและวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการร่วมประเมินผล พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ และยิ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ (ราม เรือนทองดี, 2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูร่วมประชุมหารือแลกเปลี่ยนความเห็น เพื่อวางแผนจัดทำโครงการ กำหนดเป้าหมาย หรือการดำเนินงานเรื่องต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง จัดสวัสดิการเพื่อบำรุงขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ให้ครูมีส่วนร่วมวิเคราะห์และประเมินผลงาน โครงการ และกิจกรรมของสถานศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางปรับปรุง พัฒนาในการดำเนินงาน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณัฐพล ทองมูล, 2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัย

พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานของครู ซึ่งจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญ อย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการดำเนินงาน ตามเป้าหมายของกลุ่มคน หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความร่วมมือในการปฏิบัติงานของบุคลากร

อนึ่ง จากข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ จะเห็นว่าส่วน หนึ่งในความสำเร็จของสถานศึกษาก็คือ การที่บุคลากร ร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานหรือการมีส่วนร่วมใน การปฏิบัติงานเพื่อให้กิจการงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประกอบไปด้วย การทำงานที่ ร่วมกันทำงานเป็นทีมและทำงานไปในทิศทางเดียวกัน ร่วมคิดร่วมทำ มีส่วนในการตัดสินใจ และมีความรับผิดชอบ ร่วมกัน เพื่อให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ที่ทุกฝ่ายจะได้ประโยชน์ร่วมกัน และเพื่อให้งานบรรลุ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งการที่บุคลากร ทางการศึกษาจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานนั้น ผู้บริหาร สถานศึกษาจะเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงานโดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำที่มี พฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ ใช้วิธีการหรือแนวคิดใหม่ที่ สร้างสรรค์ สามารถจูงใจและกระตุ้นให้บุคคลมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงาน เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินงาน สามารถนำสถานศึกษาไปสู่จุดหมายที่ตั้งไว้ มีการประสานงาน ที่ดี แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ถ้าคิดริเริ่มสิ่งใหม่อันจะ นำไปสู่การพัฒนาที่มีประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร การที่ผู้บริหาร มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะส่งผลให้ครูมีส่วนร่วมใน การปฏิบัติงานในสถานศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานของ สถานศึกษาจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญกับผู้บริหาร สถานศึกษาซึ่งจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา และมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สะท้อนให้เห็นคุณภาพในการปฏิบัติงานรวมถึงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน และเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย สามารถพัฒนาองค์กรได้ อย่างมีคุณภาพ

## 9. ข้อเสนอแนะ

### 9.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

9.1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด นครปฐม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ ในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรส่งเสริม

สนับสนุนให้บุคลากรได้คิด นำเสนอความคิดใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการดำเนินงานและขั้นตอนในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงเอกสารต่าง ๆ อย่างค่อยเป็นค่อยไป หากมีการต้องใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้บุคลากรได้เรียนรู้ขั้นตอนและวิธีการใช้งาน เพื่อให้การใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรมนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

9.1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดังนั้น ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแผนการดำเนินงานของสถานศึกษาร่วมตัดสินใจกำหนดการใช้ทรัพยากรแหล่งของทรัพยากรเสนอแผนการดำเนินงาน วิธีการปฏิบัติ รวมไปถึงการปรับปรุงกระบวนการทำงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ

9.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของตนเอง ในด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว วิสัยทัศน์ และการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา

9.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบในการดำเนินงานภายในสถานศึกษาและวางแผนในการพัฒนาภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วม โดยปรับให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์กร

9.2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

9.2.1 ควรศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

9.2.2 ควรมีการนำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม มาพัฒนาเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา เพื่อให้สถานศึกษามีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ

## 10. เอกสารอ้างอิง

- กนกรัตน์ ทำจะดี. (2560). การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- ชาญชัย ศรีภิญโญ. (2563). ภาวะผู้นำสร้างสรรค์. รายงาน สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ณัฐ ชูวงงาน. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณัฐพล ทองมูล. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นภัสนันท์ จิตรภักดี. (2559). รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการจัดการความรู้ในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มานะศักดิ์ สมบูรณ์. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ราม เรือนทองดี. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ  
ครูที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
มัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.  
วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สิทธิชัย อุตทาสา. (2562). การมีส่วนร่วมของครูในการ  
บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์  
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ  
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย  
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สุทธินันท์ วงค์มุสิก. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์  
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนัก  
บริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7.  
วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

อนุสรณ์ สุทธหลวง. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์  
ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของ  
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.  
วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

อัศวรินทร์ แก่นจันทร์. (2562). การมีส่วนร่วมในการ  
บริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัด  
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์  
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ  
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย  
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์  
จังหวัดปทุมธานี.